

MERIVÄLJA KOOLI III KOOLIASTME KOHUSTUSLIKU LOOVTÖÖ KORRALDAMISE JUHEND

1. Loovtöö Merivälja Kooli õppekavas

2011. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamise põhikooli lõpetamise tingimuseks. (Põhikooli riiklik õppekava, 2011)

Merivälja Koolis on loovtöö 7.-8. klassi õppekava osa. Õpilased võivad teha loovtööd individuaalselt või kuni kolmeliikmelises rühmas. Rühma korral peab olema eristatav iga õpilase panus.

Loovtöö eest saadud hinne kantakse põhikooli lõputunnistusele

2. Loovtöö mõiste ja eesmärgid

- 2.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Õpilane vormistab sõltumata liigist oma töö eesmärkide protsessi ning peamiste tulemuste kohta kirjaliku kokkuvõtte ning esitleb seda kaitsmisel hindamiskomisjonile ja võimalusel ka ülekoolilisel konverentsil.
- 2.2. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:
 - õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist

ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;

- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

3. Loovtööde liigid

Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtöökaks võib olla uurimistöö, projekt, kunstitöö, heliteos, õppevahend või muu taoline töö.

3.1. **Uurimistöö** on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimustöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

3.2. **Projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse

valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm

3.3. Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö. Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, *performance* jne.

4. Loovtööde korralduse üldpõhimõtted

4.1. Direktor kinnitab:

- loovtööde üldise korralduse koordineerija, kelleks on üldjuhul õppealajuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine;
- loovtööde hindamiskomisjonid ja kaitsmiste graafiku

4.2. Koordinaator:

- tagab õpilaste asjakohase informeerimise;
- kinnitab loovtööde teemad ja juhendajad (kui juhendaja on väljastpoolt kooli, peab olema kaasjuhendaja ka oma koolist);
- korraldab loovtööde esitlemised ja hindamiskomisjonide töö.

5. Loovtööde läbiviimise ja hindamise ajakava

Merivälja Koolis viiakse vabatahtlik loovtöö läbi 7.-8. klassi jooksul õppeaasta vältel (võib alustada suvevaheajal) nii, et see oleks

kaitsmiseks valmis aprilli kuu alguseks. Merivälja Koolis viiakse loovtöö läbi 7. – 8. klassi jooksul hiljemalt 8. klassi neljanda veerandi lõpuks:

- 5.1. Õppeaasta esimesel nädalal viiakse 7. klassi õpilastele läbi eelnev teavitamine tutvustamiseks loovtööde mõistet, eesmärke ja liike ning korralduse põhimõtteid.
- 5.2. Esimese õppeveerandi esimesel nädalal tutvustatakse 7. klasside õpilastele loovtöö võimalikke teemasid ja juhendajaid. Esimese veerandi lõpuks kinnitatakse teemad ja juhendajad ning väljastatakse loovtöö päevik.
- 5.3. 8. klassi neljanda ja 9. klassi esimese õppeveerandi kestel jälgib koordinaator koostöös klassijuhatajatega loovtöö koostamisprotsessi. Protsessi jälgimise aluseks on loovtöö päevik.
- 5.4. Hiljemalt 8. klassi neljanda õppeveerandi alguses toimuvad loovtööde esitlused ning hindamine.

6. Loovtöö teema valimine ja kinnitamine

Esimese veerandi esimese nädala jooksul tehakse 7.-8. klasside õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad ja juhendajad, mida levitavad klassijuhatajad.

Pärast teemade tutvustamist valivad õpilased juhendaja, koostöös täpsustatakse teema ja loovtöö liik. Nii teema kui ka juhendaja kinnitatakse koordinaatori poolt esimese veerandi lõpus enne sügisvaheaega. Õpilase tugiisikuks juhendaja ja teema valimisel on

klassijuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.

7. Loovtöö koostamisprotsess ja juhendamine

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse töö puhul peab iga õpilane vormistama oma kirjaliku kokkuvõtte ning seda ise hindamiskomisjonile esitlema.

Loovtöö koostamisel ja juhendamisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneda, selleks koostatakse ajakava, mis fikseeritakse loovtöö päevikus. Näiteks võiks juhendamine toimuda üle nädala, kaks korda kuus;
- ühele juhendajale ei tohi langeda liigsuur koormus, seetõttu võib juhendajal olla maksimaalselt 3 õpilast või 2 rühma;
- loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.
- juhendaja roll on suunav:
 - o aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - o soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;

o jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist;

o nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;

o täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;

o nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

- tööd võib juhendada ka kooliväline inimene, kuid siis määratakse teine juhendaja koolist.

Juhendaja suunab silmapaistvate loovtööde autoreid osalema konverentsidel, konkurssidel jne.

8. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte vormistamine

- . 8.1. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte koostavad sõltumata töö liigist kõik õpilased. Üldjuhul vormistatakse kokkuvõtte artiklipõhisena, mis sisaldab järgmisi osi:

- sissejuhatus;

- meetodid;

- tulemused;

- arutelu;

- kasutatud allikad.

Viitamiseks kasutada kooli kodulehel asuvat referaatide viitamise juhendit

- . 8.2. Uurimistöö peab sisaldama järgmisi osi:

- tiitelleht;

- sisukord;

- sissejuhatus, mis tutvustab teemat, põhjendab selle valikut ning avab eesmärgid;

- nummerdatud peatükkidena vormistatud sisuline osa, kus kirjeldatakse võimalikku

eeltööd kirjandusega, kasutatud meetodeid, töö läbiviimise protsessi, kollektiivse töö puhul õpilase panust ning saavutatud tulemusi;

- kokkuvõtte, kus esitatakse hinnang tehtud tööle ning põhi-järeldused;
- kasutatud kirjanduse (materjalide) nimekiri.
Viitamiseks kasutada kooli kodulehel asuvat referaatide viitamise juhendit

- . 8.3. Kokkuvõtte vormistatakse arvutil, järgides Merivälja Kooli referaatide koostamise ja vormistamise juhendi nõudeid.
- . 8.3. Kõik kasutatud allikad tuleb loetleda kokkuvõtte lõpus esitatud nimekirjas.
- . 8.4. Kõikidele kasutatud allikatele tuleb kokkuvõttes vormikohaselt viidata.
- . 8.5. Uurimistöö koostamise korral eraldi aruannet ei vormistata.

9. Kaitsmine

- . 9.1. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub neljanda veernadi alguses.
- . 9.2. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile loovtöö kokkuvõtte

koos juhendajapoolse hinnanguga. Tuleb esitada ka valminud loovtöö või selle kirjalik kokkuvõte.

- . 9.3. Kaitsmisettekanne on suuline. See koosneb järgmistest osadest:
 - sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
 - töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
 - kokkuvõte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).
- . 9.4. Kaitsmisettekande pikkuseks on 10 minutit, millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.
- . 9.5. Kollektiivse töö puhul on osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased, kusjuures kaitsmisettekande pikkus võib olla kuni 15 minutit.
- . 9.6. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolme liikmeline ning üldjuhul koosneb loovtöö valdkonnaga seotud aineõpetajatest. Komisjoni tööd juhib komisjoni esimees. Komisjoni esimees ja koosseis kinnitatakse direktori poolt.

10. Hindamine

- . 10.1. Loovtöid hindab kaitsmiskomisjon lähtuvalt käesolevas juhendis kehtestatud loovtööde hindamisjuhendile.
- . 10.2. Kollektiivse töö puhul hinnatakse iga õpilast eraldi.
- . 10.3. Hinnang antakse järgmistele komponentidele (näidis Lisa 1):
 - töö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamise, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;

omaloomingulise ja kunstitöö puhul hinnatakse ideed, selle originaalsust ja teostust

- loovtöö protsess: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisostkust;
 - loovtöö vormistamine: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine.
 - loovtöö esitlemine: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.
- . 10.4. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse puuduliku hindega, siis korraldatakse ühekordne korduskaitsmine 9. klassi esimese veerandi lõpus.
- . 10.5. Hinne koos loovtöö nimetusega kantakse põhikooli lõputunnistusele.
- . 10.6. Loovtöö temaatikaga seotud õppeaine õpetaja võib loovtöö eest saadud hinde lisada ka arvestuslikuks hindeks vastavas õppeaines loovtöö kaitsmise veerandil.

Hinnatav komponent	Suurepärane	Väga hea	Hea	Rahuldav	Mitte-rahuldav
Töö sisu					
Töö vastavus teemale					
Seatud eesmärkide saavutamine					
Meetidote valik ja rakendus					
Terminite ja keele korrektne kasutamine					
Töö ülesehitus					
Idee olemus*					
Originaalsus*					
Teostus*					
Loovtöö protsess					
Õpilase algatusvõime					
Initsiatiiv teema valikul					
Ajakava järgimine					
Kokkulepetest kinnipidamine					
Ideede rohkus					
Suhtlemisoskus					
Loovtöö vormistamine					
Teksti vormistamine					
Jooniste, graafikute, tabelite vormistamine					
Viitamine					
Loovtöö esitlemine					
Esitluse ülesehitus					
Kõne tempo					
Esitluse näitlikustamine					
Kontakt kuulajaga					

Lisa 1. Kaitsmiskomisjoni hindamisleht.

* omaloomingulise ja kunstitöö puhul hinnatavad komponendid